

ČETRDESETI BROJ ČASOPISA "MUZEOLOGIJA"

VIŠNJA ZGAGA □ urednica časopisa, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

Prvi broj časopisa "Muzeologija" objavljen je davne 1953. godine, a pokrenuo ga je i dugi niz godina uređivao dr. Antun Bauer.

U 52 godine izlaženja i četrdeset brojeva časopis, namijenjen ponajprije muzejskim djelatnicima, nastojao je promovirati sadržaje i znanja koja potiču i razvijaju muzejsku praksu u našoj zemlji.

Od prvotno korisnoga i informativnog priručnika časopis se tijekom niza godina počeo profilirati kao prostor sustavnog publiciranja tekstova raznovrsnih muzeoloških sadržaja. Takvo tematsko usmjerenje bilo je uvjetovano i počecima izlaženja publikacija drugih muzeja, muzejskih društava i strukovnih udruženja, ali i razvojem same muzejske prakse.

Zanimljivo je da je sam naziv časopisa, "Muzeologija", odabran mnogo prije šireg prihvaćanja toga pojma, a daleko prije nego što je ta disciplina zaživjela kao znanstvena.

U tom smislu urednička je koncepcija časopisa dala muzeologiji aktivnu potporu objavljivanjem značajnih magisterija s tog područja, koji su danas referentne točke muzeološke literature. Takvi su magistarski radovi Branke Šulc *Zbirke umjetnina u antičko doba*, Vere Humski *Pregled povijesti muzeja u 19. i 20. stoljeću*, Žarke Vujić *Postanak i razvoj umjetničkih muzeja i galerija u Zagrebu*, Snježane Radovanlije Mileusnić *Ustroj i organizacija knjižnica zavičajnih muzeja u Hrvatskoj*.

Polazeći od načela prema kojemu se svaka struka ili znanstvena djelatnost utvrđuje i svojom povijesnom dimenzijom, časopis inicira i objavljuje muzeološka istraživanja početaka i izvora hrvatske muzeologije: djelovanje Mijata Sabljara, prvog kustosa Narodnog muzeja i inicijatora prvog sustava muzeja u Hrvatskoj, i Antuna Bauera, muzeologa, kolekcionara, utemeljitelja mnogih muzeja, osnivača MDC-a, donatora i profesora. Posebni brojevi časopisa bili su posvećeni rezultatima istraživanja povijesti zbirki riječkoga Pomorskoga i povijesnog muzeja, povijesti Zbirke Jelačić, jedne od najmarkantnijih ostavština hrvatske povijesti koja se danas čuva u Hrvatskome povijesnom muzeju a obradila ju je Maja Škiljan.

Kolekcioniranju i kolekcionarima kao osnovnoj muzeološkoj temi dano je posebno mjesto; objavljeni su radovi o značajnim privatnim zbirkama sačuvanim u zagrebačkim muzejima, o vrijednim umjetničkim donacijama gradu Zagrebu, kao i o izuzetno vrijednim privatnim zbirkama i donacijama u Malom Lošinj i Rijeci.

Redakcija je potaknula i istraživanja tog fenomena u dva iznimno snažna kulturna središta s dugom muzejskom tradicijom, u gradovima Zadru i Dubrovniku, te se nadamo i objavljivanju tih rezultata.

Muzeji su sve češće i inicijatori i organizatori važnih znanstvenih skupova, a časopis "Muzeologija" otvoren je za objavljivanje rezultata onih istraživanja kojima su predmet interesa muzeološke teme. Bez obzira na nejasne te često polemična i kontroverzna stajališta o znanstvenom radu u muzeju i, općenito, o mjestu znanosti u muzeju, hrvatski su muzeji izdavači čak 30 znanstvenih časopisa, a mnoge znanstvene teme obrađuju se upravo na poticaj muzeja.

Tako su objavljeni radovi s međunarodnog kongresa održanoga u organizaciji Starog sela Kumrovec i posvećenoga muzejima na otvorenome, prilozi nastali uz 40. godišnjicu osnivanja Atelijera Meštrović i 30. godišnjicu stalnog postava, radovi s međunarodnog skupa *Muzeji - tradicija i moderne nacije* i onoga u organizaciji Prirodoslovnog muzeja u Rijeci, o značenju prirodoslovnih muzeja i zbirki u održivom razvoju.

"Muzeologija" bilježi i stalne napore Centra za razvojem normi i standarda u obradi muzejskog predmeta i muzejske dokumentacije. Od rada Paule Gabrić s problematikom katalogiziranja etnografskih predmeta davne 1954. godine, tema inventiranja, valorizacije i kategorizacije muzejskih predmeta, do objave prve sustavne podloge za obradu muzejskog predmeta, *Dokumentacija i klasifikacija muzejskih predmeta* iz 1987. godine, muzejskoj su se zajednici nastojala pružiti pravila i alati kojima bi efikasnije obavljala jednu od osnovnih zadaća, a to je kvalitetna dokumentacija muzejskog predmeta. Na tom je tragu i jubilarni broj časopisa, magistarski rad Gorana Zlodija *Muzejska vizualna dokumentacija u digitalnom obliku*. Rad je objavljen u trenutku kada su u Hrvatskoj stvoreni uvjeti za sustavnu i sveobuhvatnu informatičku obradu muzejske građe.

Na normativnom planu doneseni su zakon i pravilnici, strukturirana je hrvatska muzejska mreža, financirana je i nabava programskog paketa za obradu građe, koja će se, nadamo se, i dalje sustavno financirati. Magistarski rad Gorana Zlodija dopunjen je "korisničkim dodatkom", te se nadamo da će zbog aktualnosti teme biti često korištena publikacija.